

Profesor zw. dr hab. Bernard Bezubik (1919-2006)

W dniu 25 stycznia 2006 roku zmarł w Warszawie w wieku 87 lat Bernard Bezubik, emerytowany profesor Uniwersytetu Warszawskiego, wieloletni kierownik Zakładu Parazytologii UW.

Prof. Bernard Bezubik urodził się 17 listopada 1919 roku w Ostaszach. Świadectwo dojrzałości otrzymał w Gimnazjum Ogólnokształcącym im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Białymstoku, tuż przed wybuchem wojny w roku 1939. W czasie okupacji niemieckiej był żołnierzem Armii Krajowej, za co później został uhonorowany Krzyżem Armii Krajowej. W latach 1944–1947 był internowany w sowieckim obozie w Diagilewie k. Riazania. Po powrocie z obozu jesienią 1947 r. rozpoczął studia weterynaryjne na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Będąc jeszcze studentem, rozpoczął na III roku studiów pracę jako młodszy asystent w Katedrze Zoologii i Parazytologii Wydziału Weterynaryjnego UMCS, kierowanej przez prof. Zdzisława Raabego. Studia ukończył w 1952 roku, uzyskując dyplom lekarza weterynarii. Następnie przeniósł się do Warszawy, gdzie został zatrudniony w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, w Katedrze Parazytologii kierowanej przez prof. Witolda Stefańskiego. Prowadził w tym okresie badania na temat parazytofauny dzikich kaczek. Wyniki tych badań stanowiły podstawę Jego pracy doktorskiej, obronionej na SGGW w roku 1956.

Po obronie doktoratu wrócił ponownie do Lublina, gdzie pracował przez 6 lat jako adiunkt w Katedrze Parazytologii i Chorób Inwazyjnych Wyższej Szkoły Rolniczej. Jego praca naukowo-badawcza w tym okresie związana była przede wszystkim z opracowaniem helmintofauny ptaków łownych Polski. W roku 1960 otrzymał roczne stypendium Fundacji Rockefellera, które wykorzystał naukowo w Beltville Parasitology Institute w Beltsville (USA). Badania Profesora w Beltsville koncentrowały się wokół zagadnień związanych z fizjologicz-

nymi oddziaływaniami pasożyt-żywciciel. Wyniki tych badań zostały wykorzystane do przygotowania rozprawy habilitacyjnej pt. *Badania nad owczym szczepem *Strongyloides papillosus**. Obronę pracy habilitacyjnej przeprowadził Profesor w roku 1963 na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego. Pracę na Uniwersytecie Warszawskim rozpoczął po przeniesieniu się z Lublina w roku 1961, tuż po powrocie z USA. W 1961 roku zorganizował na Wydziale Biologii UW Zakład Parazytologii i objął jego kierownictwo, trwające nieprzerwanie do chwili przejścia na emeryturę w roku 1990. W 1969 r. Rada Państwa nadała Mu tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1978 r. profesora zwyczajnego. W czasie pracy na Uniwersytecie Warszawskim aktywnie uczestniczył w życiu Wydziału i Uczelni, pełniąc m.in. funkcję prodziekana, oraz angażował się w pracach licznych komisji senackich.

Dorobek naukowy prof. Bezubika obejmuje ponad 130 pozycji, w tym 81 prac oryginalnych. Najbardziej znane są prace dotyczące zagadnień związanych z odpornością organizmu w chorobach pasożytniczych. Zagadnienia te stanowiły główny nurt badań w okresie warszawskiej działalności Profesora. Najcenniejsze prace z tego okresu dotyczą zagadnień patogenety i immunogenety w nematodozach żołądkowo-jelitowych owiec, a rozwinięcie przez Prof. Bezubika na Wydziale Biologii UW nowego kierunku badań — immunoparazytologii, zainspirowało rozwój tej dziedziny w całym kraju.

Dużą aktywność naukową przejawiał Profesor także na forum międzynarodowym. Nawiązał ścisłą i trwałą współpracę z kilkoma znanymi ośrodkami zagranicznymi, związanymi z Uniwersytetem w Glasgow (Szkocja), Stanowym Uniwersytetem Iowa w Ames (USA), Uniwersytetami w Zurychu i Bernie (Szwajcaria). Ośrodki te były i nadal są miejscem odbywania staży naukowych przez wielu współpracowników Profesora. W czasie krótszych wyjazdów zagranicznych prowadził wykłady i seminaria, aktywnie uczestniczył w konferencjach na-

ukowych, przewodnicząc wielu sesjom. W 1978 roku pełnił funkcję Sekretarza Generalnego IV Światowego Kongresu Parazytologów (ICOPA IV) w Warszawie.

Prof. Bezubik był wytrawnym nauczycielem akademickim i opiekunem naukowym kilku pokoleń biologów i parazytologów. Podczas ponad 40-letniej pracy dydaktycznej wykładał Zoologię, Parazytologię Ogólną, Parazytologię Weterynaryjną i Parazytologię Medyczną. Miarą popularności i wysokiej oceny wykładów prof. Bezubika było duże zainteresowanie problematyką badawczą uprawianą w Zakładzie Parazytologii. Pod Jego kierunkiem wykonano ponad 100 prac magisterskich i 11 rozpraw doktorskich. Pięciu Jego najbliższych współpracowników habilitowało się i uzyskało tytuł profesora.

Prof. Bezubik uczestniczył także w pracach pozauniwersyteckich instytucji naukowych. W 1969 roku został członkiem Komitetu Parazytologii Polskiej Akademii Nauk, w którym pełnił najpierw funkcję sekretarza, a następnie, w latach 1977–1981, wiceprzewodniczącego. Był ponadto członkiem Rady Naukowej Instytutu Parazytologii PAN, a w latach 1991–1999, jej wiceprzewodniczącym.

Dodatkową sferą aktywności Prof. Bezubika była w latach 1953–1970 praca edytorska w *Acta Parasitologica Polonica* jako Sekretarza Redakcji, a następnie z-cy Redaktora Naczelnego.

Prof. Bezubik aktywnie uczestniczył w pracach wielu towarzystw naukowych. Był członkiem Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego, American Society of Parasitologists, Helminthological Society

of Washington, World Association for the Advancement of Veterinary Parasitology oraz członkiem korespondentem Deutsche Gesellschaft für Parasitologie.

Za działalność naukowo-dydaktyczną i zasługi na rzecz polskich instytucji naukowych nagradzany był nagrodami Rektora, Prezesa PAN i Ministra oraz uhonorowany Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i medalem Zasłużony Nauczyciel PRL.

Wyrazem międzynarodowego uznania działalności naukowo-badawczej Profesora było przyznanie Mu honorowego członkostwa w najstarszym światowym naukowym towarzystwie parazytologicznym — Helminthological Society of Washington, i równie prestiżowej organizacji naukowej — World Association for the Advancement of Veterinary Parasitology. Pomimo przejścia na emeryturę w roku 1990 był stale obecny w środowisku polskich parazytologów. W roku 1999, w 80. rocznicę urodzin Profesora zorganizowano w Warszawie specjalną sesję Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego, poświęconą uczczeniu Tego wielkiego uczonego, nestora polskiej parazytologii.

Prof. Bezubik był świetnie zorganizowanym naukowcem, pomocnym w sprawach zawodowych, cieszący się dużym autorytetem. Był osobą o wyjątkowym takcie i życzliwości dla innych, prawdziwym przyjacielem dla najbliższych współpracowników. I takim pozostanie na zawsze w naszej pamięci.

Edward Siński
Zakład Parazytologii
Uniwersytet Warszawski